

Toegang voor buitenlandse autoriteiten tot documenten van de Duitse federale overheid via het *Informationsfreiheitsgesetz* (wet op de vrijheid van informatie)

Algemeen

Er bestaat op dit moment geen algemene uitdrukkelijke wettelijke en/of contractuele rechtsgrond voor de verstrekking van overheidsinformatie aan buitenlandse autoriteiten indien die autoriteiten daarom verzoeken. Het Duitse federale *Informationsfreiheitsgesetz* (wet op de vrijheid van informatie) biedt echter de mogelijkheid om op aanvraag inzage te krijgen in bepaalde overheidsdocumenten.

Wetgeving

Naast het federale *Informationsfreiheitsgesetz* kennen de meeste Duitse deelstaten ook een eigen wet op de vrijheid van informatie waaraan de overheden van de deelstaten gehouden zijn.

Een van de doelstellingen van deze wetgeving op de vrijheid van informatie is het versterken van de rechtsstaat en de democratie door middel van transparantie. Het idee hierachter is dat burgers toegang krijgen tot overheidsdocumenten en zo inzicht kunnen krijgen in overheidsbeslissingen en de redenen voor deze beslissingen.

Een beroep op het *Informationsfreiheitsgesetz* (IFG) staat ook open aan buitenlandse (natuurlijke) personen en

privaatrechtelijke rechtspersonen.

Op welke informatie heeft het recht op informatie betrekking?

Onder overheidsinformatie zoals bedoeld in het IFG wordt verstaan alle voor ambtelijke doeleinden geregistreerde gegevens, ongeacht hoe ze zijn opgeslagen. Concepten en notities waarvan het niet bedoeld is dat ze deel gaan uitmaken van een proces vallen daar niet onder (§ 2).

Voor de aanpak door de overheid van de bestrijding van georganiseerde misdaad betekent dit onder meer dat vergunningen in het algemeen ook onder de wet op de vrijheid van informatie vallen.

Uitzonderingen

In een aantal uitzonderingssituaties kan de toegang tot informatie worden geweigerd.

Verzoeken worden afgewezen als:

- Persoonsgegevens openbaar zouden worden (en er geen toestemming is gegeven en uw belang bij de informatie niet opweegt tegen het belang van de derde partij dat bescherming verdient), § 5
- Handels- en bedrijfsgeheimen openbaar zouden worden of er sprake zou zijn van een inbreuk

op de bescherming van intellectuele eigendom, § 6

- Het besluitvormingsproces van de overheid in gevaar zou komen, § 4
- De bescherming van speciale openbare belangen in het gedrang zou komen, § 3

Als het verzoek vanwege een van deze uitzonderingen slechts gedeeltelijk kan worden ingewilligd, wordt de te beschermen informatie in de regel bewerkt.

Aanvraag

Buitenlandse burgers en privaatrechtelijke rechtspersonen kunnen mondeling, schriftelijk en elektronisch overheidsinformatie opvragen bij de instantie waarvan ze de informatie nodig hebben.

De aanvraag moet de volgende gegevens bevatten:

- De exacte beschrijving van het overheidsdocument waartoe u toegang wenst te krijgen.
- uw naam
- een motivering is in principe niet nodig. Een motivering is alleen nodig als er toegang wordt gevraagd tot persoonsgegevens (of handels- en bedrijfsgeheimen).
- U kunt aangeven dat u een specifieke soort toegang tot informatie wenst, bijv. toegang tot

dossiers, mondelinge informatie of een kopie van de documenten.

De informatie moet uiterlijk binnen een maand worden ingezien (§ 7), tenzij er een derde partij bij betrokken is (§ 8).

Er is geen recht op uitleg of een verklaring of standpunt over het desbetreffende document.

Afhankelijk van de kosten of moeite kunnen er kosten in rekening worden gebracht voor het vrijgeven van de gevraagde informatie. Voor het verstrekken van mondelinge of eenvoudige schriftelijke informatie worden geen kosten in rekening gebracht.

Toekomstperspectief

De toegang tot bestuursdocumenten via de wet open overheid is volgens het EURIEC slechts een tijdelijke oplossing. Het EURIEC pleit ervoor dat bestuurlijke informatie onder bepaalde voorwaarden rechtstreeks gedeeld moet kunnen. Dit in het kader van de bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit, die in steeds meer landen voet aan de grond krijgt. Zolang hier nog geen wettelijke mogelijkheden voor zijn,

biedt de wetgeving rond de openbaarheid van bestuursdocumenten in België, Nederland en Duitsland, in beperkte mate een mogelijkheid.